

POSUDEK OPONENTA NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Jméno diplomanta:	Sandra Makkiehová
Téma práce:	Okolnosti vylučující protiprávnost se zaměřením na beztrestnost agenta
Rozsah práce	62 stran
Datum odevzdání práce:	15.4.2021
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Lukáš Bohuslav, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Diplomantka si za téma své práce zvolila problematiku, jejíž širší rámec sice patří mezi často volená témata kvalifikačních prací, avšak zaměřila ji na institut, kterému je pozornost věnována velmi zřídka. Jedná se totiž nesporně o problematiku složitou a obtížnou, a to jak z teoretického pohledu, tak i z pohledu aplikační praxe, a nadto o problematiku velmi citlivou. S ohledem na význam analyzovaného institutu a některé sporné otázky s ním spojené jde určitě o problematiku aktuální a její zpracování se jeví nesporně jako potřebné a žádoucí.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:

Problematika institutu agenta je náročná na zpracování pramenného materiálu, neboť je vesměs třeba provést pečlivou excerpci z obecněji orientovaných zdrojů a zejména z judikatury. Pro zdárné zpracování tématu je potřebné a nezbytné rovněž velmi dobré zvládnutí nejen vlastní právní úpravy a jejího odrazu v literatuře a v judikatuře, ale též složitých teoretických a koncepčních otázek, kde ani dosavadní zpracování není jednotné. Analyticko-syntetická metoda a zčásti též metoda právní komparace, které byly v práci použity, odpovídají předmětu práce a vytyčeným cílům.

3. Formální a systematické členění práce:

Diplomantka se nejprve věnuje vývoji právní úpravy zkoumané problematiky na našem území. Na historické partie navazuje obecný výklad o okolnostech vylučujících protiprávnost a jejich typových případech. Jádrem práce pak je analýza právní úpravy a aplikační praxe institutu agenta, se zvláštním zaměřením na problematiku jeho beztrestnosti. Navazuje rozbor právní úpravy slovenské, komparace s úpravou českou a definování návrhů de lege ferenda. Práci uzavírá vyhodnocení ankety, kterou diplomantka provedla v rámci orgánů justice. Systematika členění práce je proto zcela logická, přehledná a plně funkční.

4. Vyjádření k práci

Práci lze celkově jednoznačně hodnotit jako velmi dobrou. Výstižně jsou identifikovány základní vývojové mezníky právní úpravy, jakož i tendence ve vývoji právní regulace. V rámci obecných výkladů třeba vyzdvihnout, že diplomantka se nevyhýbá ani některým sporným otázkám, jako je místo protiprávnosti v systému znaků trestného činu, řešení případů negativního omylu ve znacích okolností vylučujících protiprávnost, souvislost s procesní zásadou presumpce nevinny, pojem způsobu útoku a zcela zjevné nepřiměřenosti obrany útoku. Vesměs třeba názorům diplomantky přisvědčit. Výhrady lze mít pouze k poněkud extenzivnímu chápání subsidiarity krajní nouze, zahrnujícím i povinnost zvolit takový způsob odvracení nebezpečí, který bude „nejméně závažný“. V klíčové kapitole jsou zdařile vyloženy důvody vedoucí k zavedení institutu agenta, jakož i důvody pro zakotvení jeho částečné beztrestnosti, a to včetně vývojového pohledu. Pěkně a ilustrativně je provedeno srovnání a odlišení tzv. agenta provokatéra a agenta kontrolora. Kvitovat lze i velmi dobrou analýzu jednotlivých zákonných důvodů

beztretnosti, resp. pŕipadŕ vyloučení beztretnosti. Pečlivě je zpracován rozbor slovenské úpravy a zejména její srovnání s úpravou českou a identifikace základních odlišností. V závěru své práce diplomantka stručně vymezuje náměty de lege ferenda. Akceptovat lze její výhrady k možnosti využití „civilních“ osob jako agentů, jakož i k možnosti (jakkoliv limitované) použití agenta provokatéra. Přisvědčit lze rovněž návrhům na posílení ochrany agenta a osob jemu blízkých při ohrožení života a zdraví, resp. k návrhům na modifikaci výčtu trestných činů. V neposlední řadě třeba kladně hodnotit anketu, kterou mezi orgány justice diplomantka provedla. Malá návratnost dotazníků a podezřele vyhýbavé odpovědi mohly být způsobeny obavami soudců, zda požadované odpovědi nejsou kryty povinností mlčenlivosti.

Celkově lze práci hodnotit jako zdařilou. Diplomantka prokázala velmi dobrou orientaci v právní úpravě a do patřičné hloubky se seznámila s relevantní judikaturou a literaturou. S prameny pracuje efektivně a korektně. Vnější úprava práce je velmi dobrá, jazykové zpracování práce má velmi pěknou úroveň.

Předložená diplomová práce po obsahové i po formální stránce splňuje požadavky na ni kladené a je zcela způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce byl splněn velmi dobře.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Analýza právní úpravy, včetně jejího vývoje, rozbor literárních zdrojů a judikatury prokazují samostatný a tvůrčí přístup.
Logická stavba práce	Práce má zcela logickou strukturu vycházející z obecných pojmů a institutů, přes rozbor právní úpravy až po komparaci s úpravou zahraniční a z ní plynou náměty de lege ferenda..
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Velmi dobré a účelné využití poznatků z literárních pramenů a judikatury. S ohledem na zaměření práce nejsou (kromě úpravy slovenské) zahraniční zdroje zastoupeny. Veškeré zdroje, citace i odkazy jsou důsledně vyznačovány.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedeného rozboru zkoumané problematiky odpovídá zaměření a cílům práce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Z formálního hlediska je text práce zpracován velmi dobře.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň zpracování má velmi pěknou úroveň.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně.
Otázky k zodpovězení při obhajobě	Může být beztretnost agenta dovozena i z obecného ustanovení o krajní nouzi?

V Praze dne 25.4.2021

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent